

WIADOMOŚCI PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

WARSZAWA, DNIA 1 PAŹDZIERNIKA 1929 R.

PRZEMYSŁ CHEMICZNY NA P. W. K.

Dn. 30 września r. b. zamknięta została Powszechna Wystawa Krajowa. Chociaż konkretne rezultaty tego potężnego wysiłku woli zbiorowej narodu dadzą się ocenić dopiero z pewnej perspektywy, to jednak już obecnie stwierdzić należy znakomity moralny efekt Wystawy. Bez przesady ocenić można frekwencję na Wystawie jako bardzo dobrą, w każdym razie leżącą powyżej przeciętnego przewidywanego poziomu. Liczne wycieczki cudzoziemców dały dowód zainteresowania się Wystawą przez zagraniczne sfery gospodarcze, zaś wizyty urzędowych przedstawicieli państw zaprzyjaźnionych pozwoliły pogłębić im znajomość całokształtu spraw Polski.

Z okazji zamknięcia Wystawy należy uporządkować wrażenia, szeregować rezultaty osiągnięte przez poszczególnych wystawców. Jak wiadomo, przemysł chemiczny wystawiał w trzech pawilonach: większy przemysł chemiczny (przedewszystkiem przedsiębiorstwa zrzeszone w Związku Przem. Chem.)—na terenach przemysłowych A, średni i drobny przemysł chemiczny — w kompleksie gmachów przemysłowych na terenach rolniczych E, wreszcie nawozy sztuczne — we własnym pawilonie na terenach rolniczych.

Właściwy pawilon chemiczny, zgrupował na terenach A, następujących wystawców, (posiłkując się katalogową numeracją stoisk):

„Fosforyty Rachowskie“ wystawiają surowe fosforyty i mączki fosforytowe, zwracając szczególną uwagę na propagandę zużycia ich wśród rolników. Rozdawane więc są broszury propagandowe, próbki mielonych fosforytów, na miejscu udziela się szczegółowych i wyczerpujących wyjaśnień. Ogólną uwagę zwraca krajobraz flory i fauny z okresu tworzenia się fosforytów oraz okazy i wykopaliska rachowskie. W temże stoisku mieszczą się ekspozycje „Gwarectwa Świętokrzyskiego“, obejmującego pokrewny zakres działalności. Wystawiane są fosforyty i inne produkty pochodzenia kopalnianego.

Tow. Przetworów Drzewnych „Jarot“ wystawia kalafonję i terpentynę. Na uwagę zasługuje pomysłowe przedstawienie ilości terpentyny i kalafonji, otrzymywanych z jednostki drzewa.

Poturzyckie Zakł. Chem. „Wanda“ w pomysłem stoisku eksponują kalafonję i terpentynę na tle transparentu, wyobrażającego dobowanie karpiny.

Sp. Akc. „Terebenthen“ wystawiła terpentynę, karbolineum, smołę i węgiel drzewny. Ogólną uwagę zwraca potężny pień drzewa — demonstrowany jako wzór surowca, używanego przez fabrykę. Specjalny nacisk położył wystawca na karbolineum — czołowym produkcie firmy.

„M. Weinreb i S-ka“ charakteryzuje się stoiskiem nieestetycznym i nie harmonizującym z ogólnym wyglądem pawilonu chemicznego. Wystawia terpentynę, smołę i dziegieć.

Sp. Akc. „Grodzisk“ wystawia produkty destylacji drzewa liściastego i pochodne w bardzo pięknej formie zewnętrznej: stoisko pomyślane z wielkim rozmachem artystycznym, wykonane bez zarzutu, przyciąga uwagę zwiedzających, którzy badają ekspozycje i wykresy.

„Chemiczny Instytut Badawczy“ kładzie nacisk na oryginalne metody, wypracowane na terenie Instytutu. Stąd interesujące wykresy, fotografie i przezrocza, wreszcie precyzyjnie wykonane modele aparatury, uważnie studjowane przez zwiedzających Wystawę chemików.

Obok znajduje się wykwintny salon „Tomaszowskiej Fabryki Sztucznego Jedwabiu“, projektowany przez prof. Karola Frycza. Wnętrze to wzbudza ogólny zachwyt, zarówno śmiałością koncepcji artystycznej, jak harmonją barw i kształtów. Dekoracja sporządzona jest wyłącznie z przedzy Tomaszowskiej Fabryki, zaś ciekawie ujęte fazy produkcji sztucznego jedwabiu oraz dwie czynne maszyny (przędzalnicza i tkacka) dają zwiedzającemu ogólny pogląd na sposób

fabrykacji sztucznych włókien. Wystawa uzupełniona jest szeregiem tablic graficznych, charakteryzujących rozwój Tomaszowskiej Fabryki.

Sp. Akc. „Azot“ zajmuje sąsiednie stoisko. Wystawia żelazocyjanki, błękity, cyjanowodór, potaż żrący i chlorek wapna. Pomysł rozdzielenia stoiska na dwie części oraz wypełnienia wielkich skrzyń szklanych barwnymi eksponatami okazał się bardzo szczęśliwy i efektowny.

Zakłady „Elektro“ oraz Sp. Akc. „Gasaccumulator“ zajmują wspólne stoisko, wystawiając karbid, żelazokrzem, żelazoglinokrzem, acetylen oraz narzędzia i przybory, stosowane przy użyciu acetyleny.

Tow. Akc. „Elektryczność“ wystawia chlorek bielący, sodę żrącą, karbid oraz węgle do lamp. Interesujący efekt kolorystyczny daje rozmieszczenie czarnych węgli łukowych na purpurowym transparencie.

Sp. Akc. „Oswąg“ dzieli stoisko na dwie części: w jednej wystawia materiały wybuchowe i środki zapalcze, w drugiej — syntetyczny siarczan amonowy. Zwłaszcza ostatni — z uwagi na niedawno uruchomioną fabrykację jego w Wyrach — budzi zrozumiałe zainteresowanie.

Sp. Akc. „Lignoza“ zajmuje dwa sąsiednie stoiska, demonstrując materiały wybuchowe i środki zapalcze w dwóch oryginalnie oświetlonych gablotach. Są one połączone transparentem, na którym rozwieszono widoki fabryki „Lignozy“. Stoisko robi dobre wrażenie, zaś dyżurujący przedstawiciele przedsiębiorstwa udzielają szczegółowych wyjaśnień w zakresie produkcji fabryki.

„Związek Koksowni“ wystawia produkty suchej destylacji węgla oraz ich pochodne. Ogólną uwagę zwraca nowy preparat do impregnacji drzewa „lalił“; jest to produkt chlorowania fenoli, nadający się specjalnie dobrze do stosowania w naszych warunkach.

„Przemysł Chemiczny w Polsce — Boruta“ eksponuje całokształt swojej produkcji syntetyczno - organicznej; wystawia więc materiały kruszące, półprodukty i barwniki, środki chemiczne do walki ze szkodnikami i chorobami roślin, produkty pomocnicze dla przemysłu włókienniczego, wreszcie niektóre kwasy i sole nieorganiczne. Stoisko jest wyjątkowo pomysłowe; obok gablot, rozmieszczonych na bokach i pośrodku standu, oryginalnie zbudowany stojak mieści próbki półproduktów; ciekawe w pomysłach transparenty charakteryzują każdy dział twórczości „Boruty“. Szczególną uwagę zwiedza-

jących przyciąga wielka księga, umieszczona na czole stoiska; poszczególne jej karty, zawierające sentencje i wyjaśnienia chemiczne, są przewracane przez małą figurkę, symbolizującą skróconą nazwę firmy „Boruta“.

„Zakłady Solvay w Polsce“ zajmują specjalną halę, połączoną bezpośrednio z pawilonem chemicznym. Ciekawe rozwiązanie artystyczne kładzie nacisk na monumentalność wnętrza, zaś jedna ze ścian, całkowicie szklana, otwiera perspektywę na sadzawkę znajdującą się nazewnątrz, a symbolizującą zbiornik z solanką — podstawowy surowiec do fabrykacji sody. Na przeciwległej ścianie przedstawiono graficznie drzewo genealogiczne produktów przerobu chemicznego soli. Gabloty, zawierające próbki wytwarzanych przez Solvaya artykułów, uzupełniają całość.

„Laboratorium Chem. - Farmaceutyczne J. Gessner“ wystawia preparaty farmaceutyczne własnego wyrobu.

Fabryka Chem. „Wola Krzysztoporska“ w małym lecz interesująco pomyslanym stoisku demonstrowa barwniki.

„Pabjanickie Tow. Akc. Przemysłu Chemicznego“ zajmuje dwa stoiska; w jednym wystawia preparaty farmaceutyczne marki „Ciba“, w drugim — barwniki, oraz próbki wyfarbowań.

Sp. Akc. „R. Barcikowski“ wystawia preparaty farmaceutyczne własnego wyrobu; stoisko spokojne, zwraca jednak uwagę wyraźnym wypukleniem nazwy firmy, co z punktu widzenia racjonalnej reklamy jest szczególnie interesujące.

Sp. Akc. „L. Spiess i Syn“ położyła nacisk na artystyczne opracowanie zewnętrznej formy stoiska, które zatrzymuje uwagę zwiedzających, zwłaszcza modelami fabryki i poszczególnych etapów produkcyjnych. Eksponaty rozłożone są w estetycznych gablotach, celowo oświetlonych i dyskretnie rozmieszczonych na ścianach stoiska.

Tow. Przemysłu Chem.-Farm. dawn. „Magister Klawe“, obok pomysłowych gablot zawierających eksponaty, daje w głębi stoiska interesującą dekorację, przedstawiającą wnętrze pracowni alchemicznej.

„Olejarnia Szamotuły“ Sp. Akc. wystawia oleje roślinne jadalne i techniczne.

Sp. Akc. „J. D. Potoka Synowie“ wystawia w ciekawym stoisku oleje roślinne jadalne i techniczne. Wielkie rury szklane, ustawione obok siebie, wypłnione są różnobarwnymi olejami — co stwarza interesujące efekty optyczne.

Sp. Akc. „Motor“ zajmuje pierwsze ze stoisk, znajdujących się pośrodku pawilonu chemicznego. Wśród eksponatów ogólną uwagę zwraca kwas salicylowy i jego pochodne (aspiryna) oraz syntetyczna morfina, o której wspominaliśmy już w jednym z poprzednich numerów „Wiadomości“.

Sp. Akc. „Fr. Karpiński“ w wytwornym stoisku wystawia swoje preparaty lecznicze; ciekawe przezrocza ilustrują całokształt działalności firmy.

Sp. Akc. „Setzer i Werner“ wystawia ultramarynę w drobnych i wielkich opakowaniach; stoisko ciekawe, efekty kolorystyczne osiągnięte wyłącznie przy użyciu ultramaryny.

Zakłady Przemysłowe „Jan Krause“ w Łodzi wystawiają farby do użytku malarskiego; część stoiska efektownie zbudowana z beczek drewnianych.

Fabryka „W. Karpiński i W. Leppert“ wystawia lakiery i pokosty; ogólną uwagę zwracają lakiery celulozowe, oraz próby różnorodnego ich stosowania. Stoisko estetyczne i pomysłowe.

Sp. Akc. „Akwawit“ eksponuje etery i estry szeregu alifatycznego, chloropochodne, lakiery nitrocelulozowe.

Fabryka „J. Czechowicz i K. Pajewski“ wystawia lakiery olejne i nitrocelulozowe, pokosty malarskie i litograficzne. Interesujące są przykłady zastosowania wyrobów firmy.

Fabryka „Rosicki, Kawecki i S-ka“ wystawia farby olejne, lakiery i emalje.

Sp. Akc. „J. M. Wendisch Sukc.“ jest jedyną, wystawiającą w pawilonie chemicznym firmą, która wystawia farby i pokosty drukarskie.

Fabryka „Edward Lutz“ eksponuje lakiery i farby; korzystne wrażenie na zwiedzających wywierają objaśnienia, chętnie udzielane przez przedstawiciela firmy.

„Wielkopolska Fabryka Farb“ wystawia ciekawą kolekcję farb ziemnych.

Fabryka „J. A. Krausse“ eksponuje farby i lakiery; stoisko pomysłowe, dobrze harmonizujące z innymi, znajdującymi się pośrodku pawilonu.

Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „Blask“ Sp. Akc. wystawia lakiery i pokosty oraz nowouruchomiony dział pyrotechniczny. Ciekawy efekt osiągnięty jest przez zastosowanie wirującej tarczy, pokrytej różnorodnymi lakierami, wyrabianymi przez firmę. Plastikne ujęcie znaku firmowego w głębi stoiska zwraca powszechną uwagę.

Przemysł Tłuszczowy „Schicht“ Sp. Akc. wystawia w sąsiednim stoisku mydło i glicerynę.

Tablica, umieszczona na froncie stoiska, daje całkowity pogląd na chemiczny przerób tłuszczów.

Sp. Akc. „Sommer i Nower“ w stoisku umieszczonym pośrodku pawilonu wystawia ultramarynę, przede wszystkim w drobnych opakowaniach, systematycznie ułożonych z obydwu stron stoiska, które sprawia b. dobre wrażenie.

Sp. Akc. „Strem“ w efektownym stoisku, oświetlonym rurkami neonowymi, wystawia próby swoich wyrobów, ułożone w logicznym porządku produkcji. Stoisko, stanowiące wyraz współczesnych dążeń sztuki dekoracyjnej, jest interesujące i pomyślane z rozmachem.

Sp. z ogr. odp. „Antiba“ wystawia w pomysłowym szklanym kiosku preparaty kosmetyczne i perfumeryjne. Efektowne oświetlenie i staranne wykonanie pawilonu przyczyniają się do podniesienia poziomu artystycznego stoiska.

Sp. Akc. „Fryderyk Puls“ wystawia artykuły perfumeryjno-kosmetyczne w kiosku, zajmującym środek efektownego stoiska.

Pośrodku pawilonu — w szeregu wspomnianych już stoisk — znajdują się dwa utrzymane we współczesnym charakterze dekoracyjnym standy: Sp. Akc. „Radocha“ i „Państwowej Fabryki Prochu i Materiałów Kruszących w Zagórzynie“. Pierwsza wystawia chloran potasu i materiały kruszące, na nim oparte, alun chromowy, kwas winowy, elektrody magnetytowe; druga — materiały wybuchowe i prochy bezdymne.

„J. i S. Stempniewicz“ wystawiają wyroby perfumeryjne; uwagę zatrzymuje ruchomy model fabryki mydła toaletowego.

Dalej wystawia Sp. z ogr. odp. „Elida“; wytworne spokojne wnętrze ze stylizowaną figurą kobiecą pośrodku jest jednym z ładniejszych rozwiązań dekoracji stoiska w pawilonie chemicznym.

Pośrodku głównego skrzydła pawilonu chemicznego znajdują się jeszcze stoiska: nawozów sztucznych, niezależnie od własnego pawilonu na terenach zachodnich; Sp. z ogr. odp. „Leonowit“, wystawiającej wyroby azbestowe oraz interesujące w ujęciu stoisko Fabryki Chem. „Ergasta“, która demonstruje chlorek etylowy.

Na bocznej ścianie pawilonu znalazło miejsce „Laboratorium Dr. B-ci Hepner“, wystawiające montowane częściowo w kraju maski ochronne dla przemysłu oraz czyste odczynniki własnej fabrykacji.

Poprzeczne skrzydło pawilonu chemicznego obejmuje prawie wyłącznie przedsiębiorstwa perfumeryjno-kosmetyczne, mianowicie:

Fabrykę Perfum „Henryk Żak“, wystawiającą swe wyroby na tle ciekawego kolorystycznie wnętrza, skomponowanego w interesujący sposób,

Fabrykę Perfum „Angelus“,

Sp. z ogr. odp. „Majola“, która zwraca ogólną uwagę zarówno pomysłem stoiskiem, jak fontanną z wody kolońskiej,

Fabrykę Perfum „Georg Dralle“, wystawiającą w ładnym współczesnym stoisku,

Sp. z ogr. odp. „Cazimi“, specjalnie interesujący — na tle dobrego w pomysł i wykonaniu stoiska — jest napis z nazwą firmy, wykonany plastycznie w metalu,

Sp. z ogr. odp. „Axela“,

Fabrykę Perfum „Falkiewicz“, która uruchomiła na Wystawie urządzenie do napełniania tub pastą do zębów,

Sp. Akc. „Barcikowski“, która niezależnie od stoiska farmaceutycznego, wystawia również wyroby perfumeryjne.

Sp. Akc. „Odol Compagnie“, wystawiającą preparaty do pielęgnowania jamy ustnej oraz kosmetyki.

Sp. z ogr. odp. „Miraculum“, charakteryzującą się wytwornym wnętrzem, jednym z najpiękniejszych w pawilonie chemicznym, oraz ciekawie pomyslanym witrażem.

Sp. Akc. „Fornarina“, dobrze rozwiązana dekoracja stoiska i pomysły transparent.

W tem samym skrzydle znalazły pomieszczenia fabryki mydła: „Szymon Munk“, „Wł. Adamczewski i Ska“, Fabryka Mydła „Regera“. Ostatnie stoisko pawilonu zajęła Sp. Akc. „Schicht“, wystawiająca tu proszek do prania „Radion“.

Na terenach zachodnich wystawiają drobniejsze firmy chemiczne, wśród których wyróżnić należy Sp. Akc. „Alfa“, Sp. z ogr. odp.,

„Centrowata“, Sp. Akc. „The Hugohütte“, Fabrykę „Parfums de Luxe d'Iloy“ i inne. Stoiska są znacznie skromniejsze, niż w zasadniczym pawilonie chemicznym, to też specjalnie wyróżniają się na tem tle stoisko Wielkopolskiej Wytwórni Chemicznej „Blask“, która na terenach zachodnich eksponuje w dużej skali mydła, proszki i inne środki piorące.

Oddzielny piękny budynek wznosił przemysł nawozów sztucznych. Wystawiają tu następujące firmy: „Centralne Biuro Porad Rolnych“, „Państwowa Fabryka Związków Azotowych w Chorzowie“, „Polskie Kopalnie Skarbowe Skarboferme“ (siarczan amonu syntetyczny i otrzymywany przy destylacji węgla), „Przemysł Superfosfatowy“. Główny nacisk położony jest na propagandę użycia nawozów sztucznych, przedstawioną w dostępnej dla każdego, poglądowej i interesującej formie. Rozdawnictwo broszur i druków oraz ustne wyjaśnienia uzupełniają nader celowo pomyslaną i wzorowo rozwiązana koncepcję wystawową.

Niektóre firmy chemiczne wystawiały w innych pawilonach, bliżej związanych logicznie z charakterem ich produkcji; do nich należą firmy przemysłu gumowego, wystawiające w branży konfekcyjnej, fabryki atramentów i przyborów piśmiennych — w piapiernictwie, fabryki farb drukarskich — w grafice i t. d.

Podobnie, jak każdy zwiedzający P. W. K. mógł doskonale się zorientować w całości dorobku Polski w ciągu ostatniego 10-ciolecia, tak również każdy, kto się przemysłem chemicznym interesuje, po odwiedzeniu pawilonów chemicznych, zbadaniu eksponatów i przestudjowaniu tablic graficznych, wystawionych przez Związek Przemysłu Chemicznego — osiąga z łatwością szeroki pogląd na sprawy i stan polskiej produkcji chemicznej.

ZAMKNIĘCIE POWSZECHNEJ WYSTAWY KRAJOWEJ

Dn. 30 września r. b. odbyło się uroczyste zamknięcie Powszechnej Wystawy Krajowej, dokonane w obecności przedstawicieli Rządu. Uroczystość miała miejsce w wielkiej hali reprezentacyjnej Wystawy, o godz. 6-ej ppoł. W imieniu Rządu przemawiał Prezes Rady Ministrów, p. Dr. K. Świtalski, który podkreślił doniosłe znaczenie, jakie Wystawa odegrała w zespole skomplikowanych warunków życia współczesnego. Zaznaczył nader przychylnie stanowisko, jakie od chwili zainicjonowania Wystawy zajął Rząd Rzeczypospolitej i wyraził podziękowanie twórcom i

organizatorom pierwszego w Polsce całkowitego przeglądu naszego dorobku duchowego i materialnego. Poza tem przemawiali: Minister Przemysłu i Handlu Inż. E. Kwiatkowski, Minister Karol Bertoni, Prezes Zarządu P. W. K., p. C. Ratajski, Dyrektor P. W. K., p. Dr. Wachowiak i inni.

O godz. 8-ej wieczorem odbył się bankiet zamknięcia w Centralnej restauracji P. W. K.; szereg toastów wznoszono z naczelną myślą wyrażenia najgłębszego uznania i podziękia Radzie, Zarządowi i Dyrekcji Wystawy.

Tegoż dnia przed południem ogłoszone zostały

ły odznaczenia, jakie przyznano firmom wystawiającym. W grupie XIX — chemicznej Wystawy — odznaczone zostały następujące firmy:

Wielki Medal Złoty:

1) Sp. Akc. „Lignoza“; 2) Tomaszowska Fabryka Sztucznego Jedwabiu, Sp. Akc.; 3) Przemysł Chemiczny w Polsce „Boruta“ Sp. Akc.; 4) Związek Koksowni Sp. z ogr. odp.; 5) Tow. Zakł. Chem. „Strem“ Sp. Akc.; 6) Państwowa Fabryka Związków Azotowych w Chorzowie; 7) Zakłady Solvay w Polsce, Sp. z ogr. odp.

Mały Medal Złoty:

1) „Azot“ Sp. Akc.; 2) Sp. Akc. Eksploatacji Soli Potasowych; 3) Sp. Akc. Fabr. Chem. „Radocha“; 4) Polskie Kopalnie Skarbowe „Skarboferme“; 5) Zakł. Przem. Chem. „W. Karpiński i W. Leppert“; 6) Związek Zawodowy „Przemysł Superfosfatowy“; 7) Warsz. Tow. „Motor“ Sp. Akc.; 8) Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „Blask“; 9) Przemysł Tłuszczowy „Schicht“ Sp. Akc.; 10) Zakł. Chem. „Grodzisk“ Sp. Akc.; 11) Przemysł Mydl. i Perf. „Fryderyk Puls“; 12) Rektyfikacja Okowity i Fabr. Chem. „Akwawit“ (za napoje alkoholowe).

Wielki Medal Srebrny:

1) Preparaty Lekarsko-Farm. Dr. Lustra „Miraculum“; 2) J. i S. Stempniewicz“; 3) T-wo Przem. Chem. Farm. dawn. „Magister Klawe“; 4) Chem. Farm. Zakł. Przem. Tow. Akc. „Fr. Karpiński“; 5) Sp. Akc. Fabr. Chem. „R. Barcikowski“; 6) Sp. z ogr. odp. „Elida“; 7) Sp. z o. o. „Antiba“; 8) Fabr. Perfum, Kosm. i Mydeł Toalet. Henryk Żak; 9) Sp. Akc. Fabr. Tłuszczów i Olejów Roślinnych „J. D. Potoka Synowie“; 10) „Fosforyty Rachowskie“ Sp. z ogr. odp.; 11) Sp. Akc. „Oswag“; 12) Fabr. płyt, papierów i chemikalij fotogr. „Alfa“; 13) „The Hugohütte“ Ang. Sp. Akc. Chem. Works Ltd.; 14) Fabr. Chem. „Wola Krzysztoporska“; 15) Zakłady „Elektro“ Sp. z o. odp.; 16) „Ergasta“ Fabr. Chem.; 17) „Rosicki, Kawecki i S-ka“ Sp. z ogr. odp. (za materiały izolacyjne).

Mały Medal Srebrny:

1) Zakł. Chem. „J. M. Wendisch Sukc.“ Sp. Akc.; 2) Wielk. Fabr. Świec „Erfeja“; 3) Tow.

Fabr. Wyr. Azbest. i Gum. „Leonowit“; 4) Fabr. Mydeł Toalet. i Kosm. „Fornarina“; 5) Zakł. Prof. Bujwida dla wyrobu surowic i szczepionek; 6) Fabr. Perfum i Kosmet. „Falkiewicz“; 7) Sp. z o. o. „Majola“; 8) Zjedn. Fabr. Terpentyny „Terbenthen“, B-cia Porowscy i P. Godlewski, Sp. Akc.; 9) Pruszkowska Fabr. Ultramaryny „Sommer & Nower“; 10) Fabr. Ultramaryny i Farb „Setzer i Werner“; 11) Państwowa Wytwórnia Prochu i Materjałów Kruszących w Zagożdźdzone; 12) Fabr. Farb i Lakierów „J. A. Krausse“; 13) Fabr. Lakierów Ang. i Emalji Kolor. „J. Czechowicz i K. Pajewski“; 14) Fabr. Przetw. Chem. „F. A. i G. Pal“ Sp. Firmowa; 15) Wielkopolska Fabr. Farb St. Dyczkowski i S-ka.

Medal Brązowy:

1) Władysław Adamczewski i S-ka; 2) Sp. z o. o. „Centrowata“; 3) Fabr. Maoku i Muchołapek „Zygmunt Mamlok“; 4) Fabr. Perfum p. f. „Georg Dralle“; 5) Fabr. Środków Opatrun. R. Strzelecki; 6) S. z o. o. „Herbarium“; 7) Przemysł Chem. Kosm. „Odol Compagnie“ S. A.; 8) Fabr. Świec i Wyr. Wosk. Fr. Sezemski; 9) Fabr. Przetw. Chem. „Sidel“; 10) Zakł. Chem. i Przemysł. „Es-Em“ Stefan Michałowski; 11) „Gwarectwo Świętokrzyskie“ S. z o. o.; 12) Olejarnia Szamotuły Sp. Akc.; 13) Apteka i Labor. Farm. „Magister Rawski“; 14) Polska Fabr. Farb i Lakierów Edward Lutz; 15) Labor. Chem. Kosm. „Pharmachemja“; 16) Fabr. Płyt i Chem. Fotogr. „Stafla“; 17) „Wanda“ Poturzyckie Zakł. Chem.; 18) „Cazimi“ Fabr. Perfum i Kosm.; 19) Fabr. Perfum i Kosm. „Angelus“; 20) Fabr. Chem. i Spoż. Przetw. Franciszek Engel.

List Pochwalny:

1) Przetw. Chem. „Dr. Widelecki i Ska“; 2) „Parfums de Luxe d'Iloy“; 3) Wytw. Farb Artyst. i kremu do obuwia „An-Bu“ Prof. A. Buszka; 4) Fabr. Muchołapek „Aeraxon“; 5) „Hemergon“ Fabr. Przetw. Chem. Farm.; 6) Fabr. calgotu i strun jelitowych „Chirofil“; 7) Fabr. Chem. „Hermes“; 8) Sp. Akc. „Wapniarka-Miasteczko“; 9) I Chrześc. Fabr. Świec Spręż. i Wosk. Henryk Gosek; 10) Wytw. Chem. Techn. „Chemico“; 11) Zakł. Przem. Chem. „Stanisław Kwinto i S-wie“; 12) Wytw. Przem. Chem. Techn. „Chafa“; 13) I Krajowa Fabr. Parowa Mydła, „Szymon Munk“; 14) T. z. o. p. „Axela“; 15) Zakł. Przemysł. „Jan Krause“.

NOTOWANIA CEN WAŻNIEJSZYCH WYTWORÓW
PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

Aceton	580 zł.
Alkohoi metylowy techniczny	—
„ „ czysty 99%	—
Amoniak skroplony za 1 kg NH ₃	1,68
Azotniak mielony za 1 kg % N ₂	1,80
„ granulowany za 1 kg % N ₂	2.—
Azotan amonowy	103,60
Benzen handlowy 90%	91
„ czysty	103
Bisulfat (kw. siarczan sodu)	22
Chlorek cynku (ług 50%)	55
Chlorek wapna bielący	40
Chlorek wapnia (CaCl ₂)	20—22
Chloroform czysty	900
„ „pro narcosi”	1.900
Fenol czysty	300
Fornalina 30%	280
Fosfory rachowskie surowe	3,50—4
Gliceryna farmaceutyczna 30° Bé	305
„ techniczna	175
Karbid	75—80
Karbolineum	45
Klej kostny	295
Klej skórny	400
Krezol	140

Kwas azotowy 30° Bé w przel. na 100% HNO ₃	110 zł
Kwas mrówkowy 85%	241 „
„ siarkowy 60° Bé	7,74 „
„ solny bez arsenu	16 „
„ octowy techn. 30%	130 „
Mączka fosforytowa rachowska 16,5% P ₂ O ₅	7,20—8,25 „
„ kostna odklejona 30% P ₂ O ₅	20 „
Naftalen surowy prasowany	34,50 „
„ czysty w łuskach	68 „
Octan sodu	160 „
„ ołowiu	270 „
Oleina zwierzęca destylat	300 „
„ saponifikat	290 „
Oleum 20%	20,85 „
Pirydyna czysta za 1 kg.	12 „
Smoła preparowana	21 „
Siarczan amonu	43 „
Siarczek sodu 60/62%	70 „
Soda amonjakalna	25 „
„ kaustyczna	60 „
Sól glauberska kalcynowana niemielona	16 „
Stearyna	280 „
Superfosfat 16%	13,76—15,20 „
Toluen czysty	120 „
Ceny powyższe rozumieją się za 100 kg, loco fabryka bez opakowania; ceny za produkty oznaczone gwiazdą rozumieją się wraz z opakowaniem	

PRODUKTY WYTWÓRCZOŚCI KRAJOWEJ

Azbest w arkuszach, nici i sznury azbestowe, tkanina azbestowa:

„LEONOWIT“ Sp. z ogr. odp. w Łodzi.

Barwniki i półprodukty organiczne:

Sp. Akc. „PRZEMYSŁ CHEMICZNY W POLSCE“, Zgierz, tel. Łódź 21-01 i Zgierz 19. Warszawa, tel. sprzedaż 108-09, informacje 204-49 i 56-99.

„WOLA KRZYSZTOPORSKA“ Fabr. Chem. Piotrków Tryb., tel. Piotrków Tryb. 165.

„PABJANICKIE TOWARZYSTWO AKCYJNE PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO“, Pabjanice, tel. Łódź 21-86.

Błękity Millori i paryski:

Sp. Akc. „AZOT“, Jaworzno tel. 12.

Chlorek wapna bielący:

Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ“, Warszawa, Czackiego 18, tel. 34-94.

Sp. Akc. „AZOT“, Jaworzno tel. 12.

Chlorek wapnia (CaCl₂):

„ZAKŁADY SOLVAY W POLSCE“, Warszawa, Czackiego 14, tel. 111-24.

Farmaceutyczne przetwory:

Sp. Akc. „LUDWIK SPIESS i SYN“, Warszawa, Daniłowiczowska 16, tel. Centrala-Spiess.

Gliceryna farmaceutyczna i techniczna:

Sp. Akc. „STREM“, Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 314-30.

Sp. Akc. Przem. Tuszcz. „SCHICHT“, Warszawa, Nowy Zjazd 1 telefony: 422-30 do 422-35.

Gumowe artykuły techniczne:

Sp. Akc. „WOLBROM“ Warszawa, Wierzbowa 9, tel. 160-80.

Jedwab sztuczny:

Sp. Akc. „TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU“, Warszawa, Wilcza 9^a, tel. 75-39.

Karbid:

Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ“, Warszawa, Czackiego 18, tel. 34-94. Zakłady „ELEKTRO“ Łaziska Górne, G. Śląsk.

Klej kostny i skórny:

Sp. Akc. „STREM“, Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 314-30.

Kwaśny węgiel sodowy (bikarbonat):

„ZAKŁADY SOLVAY W POLSCE“, Warszawa, Czackiego 14, tel. 111-24.

Ług sodowy odpadkowy:

Sp. Akc. „TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU“, Warszawa, Wilcza 9^a, tel. 75-39.

Makuchy odolejone — kokosowy,

lniany i rzepakowy:

(jako pasza dla bydła). Sp. Akc. „J. D. POTOKA SYNOWIE“ Będzin, tel. 90.

Novarsenobenzol:

Sp. Akc. „LUDWIK SPIESS i SYN“, Warszawa, Daniłowiczowska 16, tel. Centrala-Spiess.

Oleina zwierzęca:

Sp. Akc. „STREM“, Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 314-30.

Oleje kokosowy, lniany, rzepakowy i rycynowy:

(do celów technicznych i spożywczych) Sp. Akc. „J. D. POTOKA SYNOWIE“ Będzin, tel. 90.

Phosphit:

Sp. Akc. „LUDWIK SPIESS i SYN“ Warszawa, Daniłowiczowska 16 tel. Cen. trala-Spiess

Płyty uszczelniające czerwone, niebieskie i grafitowane. Szczeliwa wszelkiego rodzaju:

„LEONOWIT“ Sp. z ogr. odp. w Łodzi.

Potaż żrący:

Sp. Akc. „AZOT“, Jaworzno, tel. 12.

Siarka:

Sp. Akc. „TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU“, Warszawa Wilcza 9^a, tel. 75-39.

Stomka i włosie wiskozowe:

Sp. Akc. „TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU“, Warszawa, Wilcza 9^a, tel. 75-39.

Smoła pierwszorzędowa:

Zakłady „ELEKTRO“, Łaziska Górne, G. Śląsk.

Soda amonjakalna, krystaliczna i kaustyczna:

„ZAKŁADY SOLVAY W POLSCE“ Warszawa, Czackiego 14, tel. 111-24.

Soda kaustyczna:

Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ“, Warszawa, Czackiego 18, tel. 34-94.

Stearyna:

Sp. Akc. „STREM“, Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 314-30.

Śrut rycynowy:

(jako nawóz sztuczny). Sp. Akc. „J. D. POTOKA SYNOWIE“ Będzin, tel. 90

Żelazocyjanki sodowej i potasowej:

Sp. Akc. „AZOT“, Jaworzno, tel. 12.

Żelazokrzem 45% i 75%:

Zakłady „ELEKTRO“, Łaziska Górne, G. Śląsk.

Członkowie Związku Przemysłu Chemicznego otrzymują „Wiadomości Przemysłu Chemicznego“ bezpłatnie.

Redakcja i Administracja: Warszawa, Czackiego 1, telefon 410-14

Wychodzi 1-go i 15-go każdego miesiąca

Wydawca: w imieniu Związku Przemysłu Chemicznego Rzeczypospolitej Polskiej — Dyrektor Związku, Inż. EDMUND TREPKA.

Redaktor: Inż. TADEUSZ ZAMOYSKI.

Drukarnia „Rola“ J. Buriana, Mazowiecka 11